ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ԱԽՊԱՐ

40 փր. — ՑԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ — 40 Փր.

درعليه‌ده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلي جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Պիր նումերօսու 40 փր. — Պիր հաֆթա կէչմիշտէն սօնրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան սօնրա 3. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այտան սօնրա 20 ղրշ. տըր·
Էնհելլի ք էչին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բօսթա ուճրէթի 45. — Շէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տըր·
Ղազէթայա մութէալլիգ խուսուսաթ իչին Ե. ՔՕԼԱՃԵԱՆԱ մուրաճաաթ օլունուր·

ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Nº 343 — ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ 1931 ՀՈԿՏ. 1885
ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ ٢١ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ١٣٠٣
ԻՑԱՐԷԽԱՆԷՍԻ· ԱՍԻԹԱՆԷ·
Պէյօղլու Շիշլի սօգաղը Nº 5

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տէֆալըղ իչին 3. — Իքինճի տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ·
Տահա զիատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըղ օլունուր·
Բօսթա ուճրէթի վէրիլմէմիշ մէքթուպլար գապուլ օլունմամազ·
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ իտիլմէզ·
Ումումա նաֆի ապայ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր·

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Ագտէմճէ տախի իլան իթմիշ օլտուղումուզ վէճհ իւզրէ · գարիունը քիրամըմըզը էգչէր ճիհէթ խօշնուտ իթմէք իչին , ղազէթամըզդա պազը Էյլմէնիճէ պէնլէր իլէ լէթայիֆէ մութէալլիգ ֆըգրալար տէրճի խուսուսընտա չօգլար Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն արզուեա մուվաֆֆագաթ իթմիչ իսէք տէ , պունուն իչին ղազէթամըզըն համըր քիֆաեէթ իթմէտիկի կիպի , ղազէթամըզըն պիւեիւտիւլմէսի տահի , չիմտիքի հալտէ մուվաֆըգը մասլահաթ օլամաեաճաղընտան , կէրէք հավատիսաթը վէ կէրէք ղազէթամըզդա տէրճ իթմէքտէ օլտուղումուզ հիքեաեէլէրի կէրի պրագմամագ իւզրէ , Գաբամաճեան Մինաս վէ Հաւեան Ցակոբ էֆէնտիլէրին մուավէնէթիյլէ հաֆթատա իքի նիւսխէ ֆազլա Մէճմուա չըգարմաղըղա գարար վիրմիչ , վէ պու կիւնտէն իթիպարէն պիրինճի նիւսխէյի թապ ու նէշրէ իպթիտար իյլէմիշիզ տիր :

Իշպու ֆէտագեարլըղըմըզ · գարիունը քիրամըմըզ նէզտինտէ մագպուլ թագտիր օլարագ , թէշվիգաթը լաղըմէնին համգըլըմըզտա պիտիրիղպուլըն պուլաճաղընը գավիեէն մէմուլ իտէրիզ ։

ՄԷՍԷԼԷՑԻ ՑԷՎՄԻԵԷ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Օսմանլը մուրախխասընըն թահծը րիեասէթինտէ րէսմէն գօնֆէրանս ագտ օլունմազտան էվվէլ , օլ պապտէ հիւքիւմէթլէր Թարաֆընտան կէօսթէրիլմիշ օլան գուեռուտը ինծիեաթիեէնին եյգան իտիլմէսի լիւզումընա մէպնի . էվվէլքի կիւն սիւֆէրայի տիւէլի ճէնէպիեէ ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր ·

Ցէվլէթլէր միեանէսինտէ մէվճուտ օլան վէ մուհիմմէ օլտըղը րիվաեէթ օլունան իխթիլաֆը էֆքեար հագգընտա տօղրու պիր մալիւմաթ վէրիլէմէզ իսէ տէ , պիր տէրէճէ իչլէրին քիւհնինէ վարըլտըղը հալտէ , գուեռուտը ինծիեաթիեէյի մէզքիւրէնին՝ գօնֆէրանս Թարաֆընտան վէրիլէճէք օլան գարարլարըն վէսայիթի ինծրաիյեէսի հագգընտա ծլապիլէճէկի խուսուսընտա բէգ չաբուգ գանաաթ հասըլ օլուր : Գուվվէյի աթայէթ , եանի էճամին պիր գուվվէյի խարիճիեէ թէսարիւֆ իթմէտիքճէ , հալը ալիլէրինտէ գալմայարը խասսէ վէ գուվվէթի , մաքինաեա միւթէալլիգ իչլէրտէ պիւեիւք պիր գուվվէթ տիր : Բօլիթիգաճա իչլէրտէ տախի սուլհէն վագը օլմուշ օլան պիր թէշէպպիւսի պօզմագ լաղըմ կէլտիկինտէ , այնի հալ վագը օլուր , Նապօլիքի չիմտիքի վագըա տախի պու գապիլտէն պուլունմագտա տըր · Մատէմքի Պալգան նիմճէզիրէսինին տիկէր քիւչիւք հիւքիւմէթլէրի Թարաֆընտան մուխաթարալը բէգապէթլէր թէհատտիւս իթմէմէսի իչին , չու սըրատա սատէճէ հալը սապըգըն իպգասընը էմր իթմէքլիգ մէճպուրիեէթինտէ պուլունուեօր , տիմէք տիր քի · քէնտի մալլէրի ատտ իթտիքլէրի արազիտէն Պուլկարիսթան բրէնսինի խախստ Պուլկարլարը չըգարմագ սըրասընտա , պունլար Թարաֆընտան կէօսթէրիլմէսի ինթիմալտէն օլան մուխայիֆէթ վէ մուգավէմէթ էվվէլճէ քէչֆ իտիլմէլի իտի : Իշթէ տէվլէթլէր իթթիֆագընըն թէէխխուրու պունտան նէշէթ իթմէքտէ տիր ·

Րիվաեէթ օլունտուղու իւզրէ , էկէրչի գօնֆէրանս՝ բրէնս Ալէքսանտրա պիր իխթարնամէ կէօնտէրմէկէ գարար վիրէճէք օլուր իսէ , պու խուսուստա գուեռուտը ինծիեաթիեէ պէեան իթմէքլիկէ մարքի տը Նօայլ մէմուր օլմուշ տուր . չիւնքի Ֆրանսա հիւքիւմէթի գավիյնէճ , պու թէքլիֆ էվվէլ էմիրտէ բրէնսին թահրիքեաթընտան միւթէգարրիր օլան Պապը Ալի ճանիպինտէն վուգու պուլուպ , լիհէլիւլ իտթիխար ճէլպ իտիլմիշ օլան տէվլէթլէր ճանիպինտէն վուգու պուլմամալը տըր · Ինկիլթէրաեա կէլինճէ , բարլամէնթօնուն տէրաէսթի քիւչաթ օլտուղու պիր սըրատա , ղալիպա Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի՝ էֆքեարը սէրպէսթանէսի հիսսիեաթընը մուհաֆազա իթմէք խաթէմէքտէ տիր ·

Կէրէք պու նօգթատա վէ կէրէք բրէնս Ալէքսանտր հագգընտա , Ինկիլթէրաեէ իտտալարընտան ֆարիգ կէթիրմէք իչին , տիւէլի սայիրէնին միւթթէֆիգէն իճրայի թազեիգ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէք տիր · Ֆրանսա տախի , քեամիլէն տէյիլ իսէ տէ , պիր խայլի տէրէճէտէ Ինկիլթէրրա իլէ հէմֆիքեար պուլունմագտա տըր , վէ պունտան , գօնֆէրանսըն իճթիմաի րէսմիսինտէ պիր թագըմ նէթայիճի միւթէէսսիրէյի մուճիպ օլապիլէն պիր նիֆագ ու չիգագըն մէյտանա չըգմասը լիւզում կէօրիւլմէքտէ տիր , չիւնքի գօնֆէրանստա վէրիլէճէք գարարլարըն՝ միւթթէֆիգէն վէրիլմէսի հալտէ միւթէպէր օլապիլէճէկի տէրքեար տըր : Իւչ իմբէրաթօրլուգլարա կէլինճէ , պունլար , ղալիպա պունհրանը հազըր հազրընտա վիրէճէքլէրի սուրէթի թէսվիեէյի պու կիւնքի կիւն քեամիլէն գարարլաշտըրմըշլար տըր : Իպթիտալարը , Սըր պիսմարքեան տօլաեը Ավստրիա իլէ Րուսիա արասընտա պազը կիւնա միւպաեէնէթի էֆքեար զուհուր իթմիկինտէ , իթալիա տէվլէթի մէզքիւր իքի տէվլէթ արասընտաքի մուխապէրաթըն նէթիճէսինէ ինթիզարէն , սէրպէսթիեէթի հարէքէթինի քէնտինէ հասր իթմէք լիւզումընը հիսս իյլէմիշ իտի : Պու կիւնքի կիւն մէնպաի մէվզուգատըն թէէմմին իտիլտիկինէ նէզարէն , Գրէմզիերտէքի միւլագաթը քէնտի մէյլէրինի կէօսթէրմիշ , վէ պիրինճի Ֆրանսուա-Ժօզէֆ իլէ իւչիւնճիւ Ալէքսանտր , Ալմանիա սահէսինտէ , Շարգտա սուլհ ու սալահը մուհաֆազա իթմէքլիկէ միւգթէտիր պիր բօլիթիգա թագիպ գարարլաշտըրմըշլար տըր · Պունուն իւզէրինէ , իթալիա , քէնտի արզուսու սուլհ ու սալահըն մուհաֆազասընտան իպարէթ օլտուղու հալտէ , մուխայիֆէթ կէօսթէրմէկէ հիչ պիր սէպէպ գալմայարագ , իւչ իմբէրաթօրլուգլար ճանիպինտէն գարարլաշտըրըլմըշ օլան բրօկրամա աչըգտան աչըղա մուվաֆագաթ իյլէմիշ տիր ·

Իշթէ , մալումաթը սահիհէյէ նէզարէն , հալը հազըրըն խուլասասը ։ Պէրլինէ իհրաճիլէէք սըրիր տէվլէթի Օսմանիեէ ճանիպինտէն վուգու պուլաճագ մէթալիպաթ , վէ Օսմանլը մուրախխասը Թարաֆընտան պու մէթալիպաթըն իլթիզամընտա խուսուսընտա կէօսթէրիլէճէք սէպաթ , հէնուզ մալիւմ օլմատըղը ճիհէթլէ , տահա բէգ չօգ չէյ , մէճհուլ տա վէ մէմուլին խարիճինտէ գալմագտա տըր ·

(Իսթէր Էօռբէր)

ԱՎՍԹՐԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒՆՈՒՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Մէպուսան էնճիւմէնլէրինտէ հօկտէմպէրին 24 թարիխինտէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա-Ժօզէֆ Թարաֆընտան իրատ օլունան նութգուն թէրճէմէսի տիր · — Թէէմմիւնաթը միւսթագիմանէնիզ , մուճիպի մահզուզիեէթի աշիքեար օլուեօր : Պու պապտէ թէշէքքիւրիւմիւ սիզէ արզ իյլէրիմ : Ցէվլէթիմին՝ տիւէլի էճնէպիեէ իլէ օլան միւնասէպաթը զահէթ մօսթաահսէն տիր · Գրէմզիերտէ , հաշմէթլիւ Րուս իմբէրաթօրիյլէ վէ իմբէրաթօրիչասը հազրէթլէրինին պիզէ վիրտիքլէրի զիեարէթ՝ Ավստրիանըն վէ պիւթիւն Եվրօբանըն միւսալէհասը իչին էհէմմիեէթի ֆէվգէլատէսինի աշիքեար իթմիչ օլտուղումուզ պիւեիւք զօսթու տէվլէթ արասընտաքի միւնասէպաթը մահրէմանէ վէ գավիեէնին խուսուսընտա գըյմէթտար չահատէթ մագամընտա տըր · Միւսալէհանըն վէ ինթիզամը ումումինին էսասը մագամընտա տուտուլտուղու թէէմին իտիլտիքճէ օլան հալին խալէլտէն վիգաեէսի իչին վագը օլան իգտամաթը ճիտտիեէսի , Եվրօբանըն տիւէլի սայիրէսի թէշվիգ իտէօրլար : Պու ֆիքրէ մէպնի , հիւքիւմէթիմ . Պէրլին մուահէտէսինէ վազը իմզա իտէն տէվլէթլէր իլէ պիրլիքտէ , Պալգան Նիմճէզիրէսինտէ Նիզամը մէվճուտի իպգա սըլլըքեօր , ո նիզամընքի , ֆէվգ էլ մէմուլ Նազըրը՝ մէզքիւր նիմճէզիրէ հալգը մահսէբէսինտէ մէվճուտ սաատէթ վէ իսթիրահաթը թէէմինէ մածուֆ օլան [illegible] գուգուգ վէ վէգայիֆին թէմամի միւհաֆազասընտան իպարէթ տիր · Ալհաւ մուհաֆազաօր · վէ տէվլէթին մէնաֆիլի հաեաթիեէսինին ֆիիլէն վիգաեէսի , պէր վէճհի սաղըր , հիւքիւմէթիմին վազիֆէյի էսասիեէսի տէվամ իթմէքտէ տիր ·

"Թէտպիր ու թահգըգընըզա արզ օլունան գանուն լայիհալարը , պու տէֆա տախի , տէվլէթին անվալը ումումիեէսինի գիեասէտ իյլէյէն թահծը Նազարը իթինաեա ալընտըղընը սէրահաթէն կէօսթէրմէքտէ տիրլէր : Հարպիեէ նէզարէթի , մէսարիֆին մէճմուինի արթըրմագսըզըն , քիւչիւք զապիթանըն իսլահը աճվալի գըմընտա , միւճերրէպ օլան համիյեէթ վէ սախավէթինիզէ պու քէրրէ տախի միւրաճաաթ իյլէմիշ տիր : Սէվահիլին մուհաֆազասը մագսատիյլէ չըգան սէնէ թէեսիսի թամ միչ օլան գավանիյնին էսասը իւզէրինէ միւպթէնի օլան ումուրը պահրիեէ վէ հարպիեէնին տայիմի թէրագգըյը՝ ճիհաթէն Նազարը տիգգաթընըզա արզ վէ թամսիյէ օլունմաղա չաեէսթէ տիր : Պօսնա վէ Հէրսէքտէ ումուրը մէտէնիեէ վէ մալիեէ տայիմի սուրէթտէ քէսպի թէրագգի իթմէքտէ տիր : Ցէվլէթին մալիեէ նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմէքսիզին , պու սէնէ տախի , իւչալ օլունմուշ օլան էեալաթըն վարիտաթը էքսիքեանէսիյլէ իտարէ մէսարիֆի գաբաթըլամամըշ տըր : Մէզքիւր էեալէթլէրտէ պուլունան ասաքիրին մէսարիֆի իչին լազըմ կէլէն Թախսիսաթտան պիր միգտար տահա թէնզիլ օլունմասընը կէլէճէք սէնէ հիւքիւմէթիմ թէքլիֆ իթմէք նիյէթինտէ տիր · Հիւքիւմէթիմին քէնտի վէզայիֆինի հիւսնի իֆֆա իթմէսինէ իմքեան վէրէճէք , տիրաէթէ վէ վաթանբէրվէրլիկինիզէ քեմալ էմնիյէթիմ կիւվէնէրէք , խըտէմաթընըզա պաշլայաճաղըղըզ զէմանտա սիզէ սէլամըմը արզ իտէրիմ ։»

Վիեննանըն քեաֆֆէյի ղազէթալարը իշպու նութգ հագգընտա պէեանը միւթալաաթ իլէ , պիր խայլի զէմանտան պէրու պէյլէ պիր նութգ իրատ իտիլմէմիչ օլտուղունու պիլտիրիեօրլար ·

ԳՕՆՖԷՐԱՆՍ ՎԷ ԵՎՐՕԲԱ ՄԱԹԲՈՒԱԹԸ

Էվվէլքի կիւնքի բօսթա իլէ կէլնան ղազէթալարտա պաչլըճա խէբթութան մէսէլէ , Ցէրսաատէթտէ թէճէմմիւ իտէճէք օլան գօնֆէրանս մասատէսի տիր : Տէյլի ղազէթասընըն Լօնտրա մուխպիրինին իֆատէսինէ նէզարէն , "Պապը Ալի՝ պիր սուրէթի թէսվիեէյի գաթիեէ մագամընտա տէյիլ իսէ տէ , էօյլէ պիր թէսվիեէյէ տօղրու եօլ աչըլմասընը միւթէգամմին օլարագ , հալը սապըգըն իպգասը խուսուսընտա իւչ շիմալ տէվլէթի միեանէսինտէ գաթիէն պիր իթթիֆագ մէվճուտ օլտուղունու իւքեաթ օլմագտա տա , գօնֆէրանս տավէթնամէլէրինի կէօնտէրմէմիչ տիր · Մէզքիւր մուխպիրին գավլինճէ , «իւչ տէվլէթլէր՝ մուահէտաթա րիաեէթ իթմէքլիք լիւզումընա խաթըրնատէն , Պէրլին մուահէտէսինճէ թատիլաթ իտիլմէզտէն էվվէլ , հէր չէյ՝ Ֆիլիպէ իխթիլալընտան էվվէլքի հալի պուլմալը տըր տիեօրլար : Պինաեէրին , Թէսալիեի իպթիտայի օլմագ իւզրէ , եաբըլմըշ օլան չէյլէր պօզուլմալը տըր · Պէրլին մուահէտէսինէ վազը իմզա իթմիչ օլան տէվլէթլէր , Պալգան քիւչիւք հիւքիւմէթլէրինին էլլէրիյլէ իչ կէօրէմէզլէր : Լաքին անվալը ճէտիտէյի վէ Պալգան նիմ ճէզիրէսի ճէօմաաթլարընըն ամալընը թահծը Նազարը իթինաեա ալմագ ֆիքրինտէ տիրլէր : Հէր քէսին հագգընը վիրմէք՝ գօնֆէրանսա աեիտ տիր : Պէրլին մուահէտէսիյլէ տուեէլի միւմզիեէ Թարաֆընտան թէէսսիս օլունան հալ , եինէ անլէր մարիֆէթիյլէ թատիլ օլունապիլիր : Իշթէ իւչ տէվլէթին նօգթայի նազարը պունտան իպարէթ օլուպ , չիմտիլիք հիչ պիր Թարաֆտան պիր թէքլիֆ եօգ տուր : Նէչէնլէրտէ , եալընըզ պիր վալինին թահծը իտարէսինտէ օլմագ իւզրէ , Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Րումէլիի պիրլէշտիրմէքլիք լագըրտըլը բէգ չօգ մէվզուի պահս օլմուշ , վէ պու թէքլիֆ , հիչ պիր մուազզամ տէվլէթ Թարաֆընտան պէեան օլունմամագլա պէրապէր , տիւէլի մուազզամանըն պու թէքլիֆի գապուլ իտէճէքլէրի չուպհէ պուլմուչ իսէ տէ , պու կիւնքի կիւն պունուն գապուլինէ բէգ տէ իւմիտ կէօրիւնմէեօր : Ղալիպա պունուն իչին բրէնս Ալէքսանտրա , Սօֆիաեա ավտէթ իթմէսի իխթար օլունմուչ տուր :

«Հէր նէ գատար Ինկիլթէրրա , մէզքիւր իթթիֆագտա վէ բրէնս Ալէքսանտրըն իպգասընտա էսասէն միւսաիտ իսէ տէ , ինծիմալ քի պազը գուեռուտը ինծիեաթիեէ պէեան իթմէքսիզին գօնֆէրանսա տախիլ օլմաեաճագ տըր : Իմտի ղալիպա քեաֆֆէյի մուազզամ տէվլէթլէր , Եվրօբա միւսալէհասընը մուխիլ հէր կիւնա հարէքէթտէն իճթինապ իթմէքլիկի խալիսանէ գարարլաշտըրըմըշ օլուպ , պիրինճի տէֆա օլարագ , Շարգ մէսէլէսինին պէհանէ մագամընտա օրթաեա գօնուլմասընը , վէ չու եա պու հըրըը չանըն խօշնուտ իտիլմէտիկի պէեան իտիլէօր : Իշպու Նօգթայի Նազար իլէ , հալը հազըր , հէյէթէթի մէճմուասընճա , ախիրէն պուլունտուղու հալ գատար մուճիպի իգթիրապ տէյիլ տիր : Ֆագաթ տայիմա մուխաթարալը անասըր մէվճուտ տըր : Ճէօյլէ քի Սըրպիա վէ Յունան՝ տայիմա սիլահ ալթընտա օլուպ , պու իքի մէմլէքէթ հիւքիւմ իտէն հէյէճան , վէխիմ գօրգուլարը մուճիպ տիր , վէ թէսկինի միւշքիւլ կէօրիւլմէքտէ տիր · Վէգաեիյի ախիրէ համէպլէ , գրալ Միլանըն վէ բրէնս Ալէքսանտրըն պուլունտուգլարը վազիեէթ տախի բիչ նազարա ալընմալը տըր : Պունլարտան պիրի , բէգ քաճէլէ հարէքէթ իթտիկի , վէ տիկէրի , ասլա հարէքէթ իթմէտիկի իչին , թէպաալարը Նազարընտա թէհլիքէլի հալտէ պուլունմագտա տըրլար ։»

Թան ղազէթասը տիեօր քի . «Գօնֆէրանս թէճէմմիւ իթմէզտէն էվվէլ , Եվրօբա , բրէնս Ալէքսանտրա թային օլունաճագ հալ . վէ իտարէյի Օսմանիեէ թահծընտա իպգա իտիլէճէք օլան Շարգի Րումէլի անվալընէ գուհուրա կէլէճէք թատիլաթ , վէ իպգասը մանէն միւմքին օլմաեան Ղավրիլ բաշա եէրինէ ինթիխապ օլունաճագ վալինին ինթիխապը , վէ Պէրլին աչտամէսինին իճրասըզ գալմըչ օլան մէվատտը , վէ պաչլըճա Մաքէտօնիանըն իտարէյի միլքիեէսինէ միւթէալլիգ մատտէլէրի , վէ տիւեուսը Օսմանիեէնին թագսիմի , վէ

տէվլէթի Ալիէնէ Թապի հիւքիւմէթլէրին պագաձա վէրկիլէրիյէ հըլուլ իտէճէք վէրկիլէրին մուհթաղամէն Թէէտիճէսի, վէ մուխապէրաթըն էն նազիք նօգթասը օլմագ իւզրէ, հիյնի հաճէթտէ ասը ճէօմաածյարա Եվրօբա հէյաէթի միւթթէֆիգասընըն միւրատընը գապուլ իթտիրմէք Թէտպիրի խուսուսյարը հազգընտա պիր գարար վիրմէկ տիր․

«Շիւպհէսիզ տէվլէթլէր․ վէգաիյի սապըգէյի սիհաաիճէ բագմէն, քէնտի էյլիլէրինէ վիրէճէքլէրի Թալիմաթ հագգընտա, քէնտի միհանէյլէրինտէ իսթիշարէ իթմէքլիկէ պէքլէմէզտէն էվվէլ, գօնֆէրանսըն քիւչաէը խուսուսընտա Թաճիլ իտիեօրլար․ իմտի, միւթէսավվէր օլան գօնֆէրանսըն իճթիմալէրինի Թաճիլ իթմէքտէն մագսէտ՝ պէսպէլլի Պալգան նիմ ճէզիրէսինին քիւչիւք հիւքիւմէթլէրինէ, հալը սապըգըն իպգասը խուսուսընտա Պէրլին աճտնամէսինի իմզալամըշ օլան տէվլէթլէր միհանէսինտէ իթթիֆագ մէվճուտ օլտուղունու կէօսթէրմէք օլուպ, մագամը սատարէթին էճչիլ մասասը գարշըսընտա աղ չօգ բէսմի սուրէթտէ վուգու պուլաճագ պիրինճի իճթիմատէն սօնրա, խարիճիյէ նէզարէթլէրինին՝ հարէքէթի փիիլանէլէրինի Թէրթիպ իթմէք իւզրէ գօնֆէրանսըն իքինճի իճթիմաինի ազ չօգ Թէէխիր իտէճէքլէրի մէմուլ տըր»

Յէպա ղազէթասը, հալը սապըգըն իպգասը իչին գօնֆէրանսա լիւզում օլմատըղընը պէեան իլէ տիեօր քի, «Էկէրչի 1878 տէ Պէրլինտէ ըագըլան աճվաճէ հիչ պիր Թէպէտտիւլ գուհուրա կէլմէճէճէք իսէ, պիր Թագըմ գօնֆէրանս քիւլֆէթլէրինէ գաթլանմաճա նէ՞ լիւզում վար տըր։ Ղալիպա Պապը Ալի, գօնֆէրանս իչին կէօնտէրտիկի տավէթնամէլէրտէ հալը սապըգ սէօզիւնիւ գուլլանմաճըպ, Պէրլին մուահէտէսինին էսաս իթթիխազ գըլընաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր։ Պունտան պաշգա, էքսէր ղազէթալար հալը սապըգտան պահս իթտիքտէն սօնրա, Ռումէլի իլէ Պուլկարիսթանըն պիր բրէնսին իտարէսի Թահթընտա պիրլէշտիրիլմէսի կիպի պազը Թատիլաթ սէրտ իտիեօրլար։

«Պէօյլէ պիր իթթիհատ, Պէրլին մուահէտէսի խարիճինտէ վէ Այիսթէֆանօս աճտնամէսինէ տօղրու պիւեիւք պիր ատըմ տըր։ Պէլքի պու ատըմը ալմաճա բիզա կէօսթէրիլմէսի իգթիզա իտէճէք տիր։ Ֆագաթ պիզ պու պապտէ էսէֆ իտէրիզ։ Պիզիմ նազարըմըզճա, Պէրլին մուահէտէսի խէճալի պիր չէյ տէյիլ իտի իսէ տէ, էօյլէ օլաճագ տըր։ Էկէրչի պու աճտնամէ պիրինճի տէֆա խալալ իտիլիր իսէ, իլէրտէ իքինճի տէֆա տահա խալալ օլունարագ, հիւքմիւ զաէէթ զայիֆլէշէճէք տիր։ Զաթէն մէզգիւր աճտնամէ իլք տէֆա խալալ օլունմուշ տըր։ Շէօյլէ քի Եվրօբանըն՝ Պալգան պօղազլարընը իշղալ իթմէք հագգընը իճրա իթմէսինտէ տէվլէթի Ալիէնէ միւսաատէ իթմէմէսի Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Ռումէլի արասընտաքի հուտուտը Թապիյաճէի իխլալ, վէ բրէնս Ալէքսանտրը, ագըպէթ տիւշմիւշ օլտուղու Թէհլիքէճէ Թապի գըլմագ տիմէք իտի։ Պու կիւնքի Թէքլիֆ պունտան տահա զիեատէ տիր։ Շէօյլէ քի բրէնս Ալէքսանտր օլտուն օլմասըն, պնիատէմ, իքի վիլաէէթի քէնտի հիւքմիւ Թահթընտա պիրլէշտիրէճէք տիր։ Պալգանլարըն պու Թարաֆընտա բըրէնս, վէ օլ պիր Թարաֆընտա վալի օլաճագ իմիշ, պունուն էհէմմիյէթի եօգ տուր, էլվէրիր քի իթթիհատը չախսի իճրա գըլընաճագ տըր։ Իշթէ հալը հազըր պունտան իպարէթ օլուպ, հէնուզ պէլլի ումում ղաճն օլունտուղու տէրէճէտէ գարըշըգ կէօրիւնմէեօր, վէ տահա զիեատէ աղըրլաշաճաղը միւհթէմէլ ատտ իտիլմէեօր։ Հալը հազըր չու եա պու սուրէթտէ Թէսվիյէ օլունաճագ իսէ տէ, պու Թէսվիյէ շիւպհէսիզ ղայրը քաֆի վէ մուվագգաթ օլաճագ տըր, լաքին, մատէմ քի Եվրօբա միւսալէհաեը ճիտտէն իսթէեօր իսէ, պու խուսուս՝ միւսալէհանըն մուհաֆազա իտիլէճէկինէ տայիր պիզէ ումիտ վիրմէկէ քաֆի տիր․»

—

ԵՎՐՕԲԱ ՂԱԶԷԹԱԼԱՐԸ ՄԱԼԻՄԱԹԸ

Ալաֆ․ հօկտ․ 25 տէ, տէվլէթլէր, Պուլկար հիւքիւմէթինէ հիչ պիր եէնի Թէպլիղաթտա պուլունմամըշլար տըր։ Նահիյէ միւտիրլէրինտէն ալընան խապէրլէրտէն, Սըրպիսթանըն՝ հուտուտ իւզէրինտէ տայիմա պիւեիւք Թէտարիքաթ կէօրմէքտէ օլտուղու անլաշըլըեօր։ Պիր չօգ ասաքիրի նիզամիեէ, խաթթը միւտաֆաաեա կիթմէք իւզրէ, պիր պաթարիա իլէ Սօֆիատան կէչիեօրլար։ Բրէնս, կէչէրքէն պունլարը Թէֆթիշ կիթմիշ, վէ պունճա միւչքիւլ եօրկունլուգլարտան սօնրա, հիւսնի հալլէրինտէն տօլաեը քէնտիլէրինի Թէպրիք իթմիշ, վէ իրատ իթտիկի պազը սէօզլէր՝ չիտտէթլէ ալգըշլանմիշ տըր։ Հէր Թարաֆտան կէօնիւլլիւլէր վիրուտ իտիեօր։ Պունլար՝ մուհթաղամ Թապուրլար Թէշքիլ իթմիշլէր տիր, էհալի պու Թապուրլարը հիւսնի գապուլ էյլէեօր։

Բրէնս Ալէքսանտրըն պիրատէրի բրէնս Ֆրանսուա-Ժօզէֆ, ալաֆր. հօկտ․ 24 տէ Ֆիլիպէտէն ավտէթ իթմիշ տիր։

Վիտին միւտիրի, Զայչար Թըրգայի ասքէրիէեսինտէն իքի պէօլիւկինին՝ հուտուտա տօղրու իլէրլէտէրէք, Թէքէլէրի իշղալ իթտիքլէրինի խապէր ալմըշ տըր։ Զապիթլէր, պու կիւնէ գատար հուտուտտա գարաղօլխանէ իթթիխազ իտիլմիշ օլան քիւչիւք պիր էվտէ իգամէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Հօկտ․ 24 Թարիխլիյէ Սօֆիատան ալընան պիր Թէլէկրաֆտա պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Սըրպլըլար, Վիտին Թարաֆընտա հուտուտ գարաղօլխանէսինի իշղալ իտէն ասաքիրի Թահքիմ իթմիշլէր տիր։ Բրէնս, իսթիհքեամաթ ամէլիաթընը Թէֆթիշ կիթմիշ տիր։ Սօֆիատա, գօնֆէրանսըն նէթիճէսինէ էհէմիյէթլէ պէքլէնիլիեօր։

—

Ավսթրիանըն խարիճիէէ նազըրը Մ․ Գալնօքինին Գօբէնհակտան ավտէթլէրինտէ վիէննաեա ուղրամըշ օլան Պուլկար հէյաէթի մէպուսէսիյէ կէօրիւշտիւկինիւ, վէ Թահրիքաթըզ պազը քէլիմաթտա պուլունտուղունու վիէննանըն Ֆրէմտէնպլաթ նամ նիմ բէսմի ղազէթասը էասսընտան Թէքզիպ իլէ, գօնթ Գալնօքինին Պուլկար մէպուսլարըյլա կէօրիւշմէմիշ օլտուղունու պէեան էյլէեօր։

—

Շարգի Ռումէլի վիլաէէթինին հալը սապըգը իատէ օլունմասըը Թագտիրտէ, Սըրպիսթան հիւքիւմէթի, մուվազէնէի սիեասիեէ խալէլբէզիր օլմամագ իտտաասըյլա, Պուլկարիսթանտան Վիտին վէ Շարքէօյ գազալարընըն քէնտիսինէ իլհագընը տալա էյլէտիկի կիպի, Ռումանիա տախի, եինէ Պուլկարիսթանտան Սիլիսթրէ նօգթասընտան պաշլաեարագ Վարնա տախի տախիլ օլտուղու հալտէ, սահիլի տէրեաեա տէկին պու նօգթա տախիլինտէ պուլունան գազալարըն իլհագընը Թալէպ իտէճէք իմիշ։

—

Գարատաղ հուտուտունա կէլմիշ օլան Գարատաղ հարպիէէ միւտիրի Մ․ Բլամէնաչը Թէլէֆ իթմէք գաստիյլէ պիր Արնավուտ բէժօլվէր էնտախթ իթմիշ իսէ տէ, գուրշուն խապէթ իթմէմիշ, վէ Արնավուտ տէրհալ Թութուլուպ, խամընա հիւքմ օլունարագ, իճապը իճրա գըլընմըշ օլտուղու Գաթարօտան եազըլմըշ իսէ տէ, պու խապէրին նէ տէրէճէ սահիհ օլտուղունու Եվրօբա ղազէթալարը տախի Թայէին իտէմէեօրլար։

—

Շարգի Ռումէլի մէսէլէսինտէ, եալընըզ վալիլիկինին բրէնս Ալէքսանտրա իհալէսիյէ իքթիֆա օլունուպ, հալը սապըգ Թէմամըյլա իատէ օլունմուշ օլսա տախի Սըրպիսթան գըրալը Միլան հազրէթլէրի, պունկիպի պիր սուրէթի Թէսվիէէէ տէ մուվաֆագաթ իթմէեիպ, տիւէլի մուազզամընըն Թազեիգաթընա գարշը պիր չէյ միւզաթէմիր օլամաեաճաղընտան, իսթիֆա իթմէկէ մէճպուր օլաճաղը՞ քէնտի ատէմլէրի Թարաֆընտան քիյաէ օլունուեօր։

Գարաճօրկէվիչին հալը հազըրտան պիր իսթիֆատէ, հիւքիւմէթի Սըրպիէէնի էյէ կէչիրէպիլմէք իւզրէ, Սըրպիսթան տախիլինտէ պիր իսթիլալ գօբարմաղա ուղրաշմագտա օլտուղու Մօսգօվատան եազըլմըշ տըր։

—

Սըրպլըլարըն Պուլկարիսթան հուտուտունա Թէճավուզ իյլէտիքլէրինէ տայիր կէչէն բազար կիւնիւ պիր չայեա տէվէրան իթմիշ իտի։ Ֆիլվագը Սըրպլըլարըն Գլիսուրա Թարաֆընտան հուտուտու Թէճավուզ իյլէտիքլէրի, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան բէսմէն Յէրսաատէ գարօ քէթխիւտալըղընա վէ պիլատը սայիրէտէ պուլունան մէմուրլարընա պա Թէլէկրաֆ իշար օլունմուշ, վէ Պուլկար ասքէրինին լիէճիւլ մուգապէլէ իլէրուէ տօղրու կիթմէկլէրի էմր գըլընմըշ իսէ տէ, մուախխարէն Սըրպլըլարըն Թէճավուզ իյլէտիքլէրի սահիհ օլմատըղը Թէպէյյիւն իթմիշ պիր։

Սըրպ ասքէրի Թուրն Թարաֆընտա հուտուտ պօճալընճա տիգիլմիշլէր տիր։

Թուրն գազասընտա պէյնէլ էհալի Սըրպլըլար լէհինտէ պազը հարաքաթ կէօրիւլտիւկիւնտէն, էօն աեագ օլունլար Թէվգիֆ գըլընմըշլար։

Պուլկարիսթան մէճլիսի մէպուսանը ազասընտան Գօլէ Ս․ Թանոէ՝ Սըրպլըլարա մայիլ օլտուղունտան, Թէվգիֆը Պուլկար ղազէթալարը Թարաֆընտան Թալէպ օլունմագտա տըր։

Սըրպիսթանըն Սօֆիա գօնսօլօսխանէսինին պաշ քեաթիպի օլուպ պունտան ազուէլ Պուլկարիսթան իլէ Սըրպիսթան արասընտա միւնասէպաթը սիհաաիէէ գաթթ օլունտուղու սըրատա, Սըրպլըլարըն էմրի վիգաէէսի եունան ժէնէրալ գօնսօլօսունա իհալէ գըլընարագ, գօնսօլօսխանէ հէյաէթի պէրագըպ կիթմիշ իքէն, եունան գօնսօլօսխանէսինտէ մէմուրիյէթ գապուլ իտէն Մ․ Պրօտի նամ Սըրպլընըն տախի լիւզումը Թէպլիղի Պուլկար ղազէթալարը Թարաֆընտան իխթար օլունմուշ տուր։

—

Սըրպիսթան հէյաէթի միւքէլլաֆընըն Թէպտիլ օլունուպ, Մ․ Րիսթիչին Թահթը բիեասէթինտէ պիր հէյէէթի ճէտիտէ Թէշքիլի մէմուլ օլտուղու, ալաֆրանկա հօկտեմպերին 24 իւ Թարիխլիյէ Նիշտէն քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆնամէտէ պէեան օլունմուշ իսէ տէ, պու կիպի Թէպէտտիւլ՝ Ավսթրիանըն Սըրպիսթանտա հայիզ օլտուղու նիւֆուզուն իգալէսի մէճէք օլաճաղընտան, էրպապը վուգուֆ, պու միսիլլիւ իհթիմալին գուհուրինի միւմքինսիզ ատտ իտիեօրլար։

—

Պուլկար ասքէրինին Թէմամըյլա Շարգի Ռումէլի վիլաէէթինի Թախլիէէ իթմէէիպ, պիր մըգտարընըն հալէն վիլաէէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ պուլունտուղու Պիւքրէշ ղազէթալարընտա օգունմուշ տուր։

—

Բրէնս Ալէքսանտրըն եագընտա Ֆիլիպէեէ ավտէթ իտէճէկի, պէլքի մէզքիւրէտէ չուխու պուլտուղու եազըլմըշ իտի։

Սօֆիատան իշար օլունտուղունա կէօրէ, տիւէլի մուազզամանըն Թէքլիֆլէրի իթթաաթ օլունմագտա, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան պէեան օլունմագտա օլտուղու, բրէնս Ալէքսանտրըն Ֆիլիպէեէ ավտէթի ուհաամաճաղընտան, գուհուր իտէն ասարը իխթիլալը Թէսկին իթմէք իւզրէ, բրէնսին գարընտաշը բրէնս Ժօզէֆ Ֆրանսուանըն Ֆիլիպէէէ կէօնտէրիլմէսինէ գարար վիրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին՝ Պուլկարիսթան բրէնսինի իլթիզամ իթմէքտէ օլտուղու սէօյլէնմէքտէ իսէ տէ, պու րիվաեէթ սահիհ օլմաեըպ, գըրալիչա հազրէթլէրի, տամատը օլան բրէնս Հէնրի Պաթէնպէրկէ պիր էսէրի Թէվէճճիւհ օլարագ, միւմքիւն մէրթէպէ բրէնս Ալէքսանտրըն հիմաեէ օլունմասընը իլթիմաս իթմիշ իսէ տէ, լօրտ Սալիզպըրի՝ բրէնս Ալէքսանտրըն հէմ Պուլկարիսթան բրէնսի վէ հէմ տէ Շարգի Ռումէլի վալիսի օլմասը աճքեարը աճտիճէէ գայիլի Թէվաֆըգ օլամատըղընը անլաթըլըրտըղընտան, պու մէսէլէ հազգընտա Ավսթրիա տէվլէթիյլէ իթթիֆագքեարանէ հարէքէթ օլունմասընա գարար վիրիլմիշ օլտուղու, հօկտեմբերի էֆրէնճինին 23 իւ Թարիխլիյէ Լօնտրատան եազըլմըշ տըր։

—

Նէֆէրաթը բէտիֆէյի եունանիեէյի համիլ օլան պիր եունան վաբօրու Բրէվէզա բիշկեաճընտա լէնկէրէնտազ օլտուգտա, նէֆէրաթը մէրգումէ պազը նիւմայիշլէրտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, վաբօր տէրհալ տէմիրինի ալըպ եօլունա րէվան օլմուշ տուր։

—

Աթինատա պուլունան Պուլկարլար եունանիլէրին հիտտէթ վէ Թէճավուզի հարաքէաթընտան խէվֆ իտէրէք, օրատան ֆիրարա գարար վիրմիշ վէ պիր խայլիսի Յէրսաատէթէ իլթիճա իթմիշ տիր։

—

Ավսթրիա խարիճիէէ նէզարէթինին վասըթասը նէշր ու էֆքեարը օլան Ֆրէմտէնպլաթ ղազէթասընտա կէօրիւլէն պէնտ տիր։

«Զանն օլունտուղունա կէօրէ, տէվլէթլէր, Պուլկարիսթան բրէնսինի Շարգի Ռումէլիտէն բիւճաթլէ հալը սապըգըն իատէսինէ տավէթ իթտիքլէրինտէն, Պապը Ալինին խիլաֆը մէրզիսի օլան աճվալէ մէյտան վիրիլմէսինէ մուվաֆագաթ իթմիշլէր տիր։ Պինաէէրին Պուլկարիսթան իլէ Ռումէլիի Շարգի վիլաէէթինին իթթիֆագը գապուլ օլունմամագ գարարկիր օլմըշ տըր։

«Ռումէլիի Շարգի վիլաէէթինին Պապը Ալի իլէ օլան միւնասէպաթը նա նէ սուրէթ վիրիլէճէկի չիմտիլիք մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, Եվրօբա տէվլէթլէրիյէ հէրէճան իտէն մուվաֆֆագաթ պազի օլտուղունտան, միզաքէրաթը վագըտա միւշքիւլաթը չարգիէէնին մուխաթարալարը պէր Թարաֆ օլունաճագ տըր։»

Թագլաթ ղազէթասը, բրէնսին տէվլէթլէրէ իթաաթը իւզէրինէ, հալը հազըրըն քէպի սէրահաթ իթտիկինի, վէ Սըրպիսթան գըրալընըն տախի բրէնս Ալէքսանտր կիպի տէվլէթլէրէ միւթավաաթքեարանէ հարէքէթ իտէճէկի Պէլկրատտան վարիտ օլան խապէրլէրտէն անլաշըլըրղընը պէեանիլէ տիեօր քի, «Տիբլօմասի մուամէլաթընտա գրալ Միլանըն մուվաֆֆագ օլմասը շիւպհէլի օլտուղունտան, Յէրսաատէթտէքի սուֆէրանըն գարարլարընը բրօթէսթօ իթմէսի մէմուլ տէյիլ տիր, ֆագաթ Պուլկարիսթան բրէնսի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն մէմուրը մախսուսըն՝ գըրալ Միլան Թարաֆընտան գապուլ օլունմամասը, Ֆրանսա իմբէրաթօրու էյլիսի Մ․ Նիքոտէթինին վագթիյլէ էմտէ Բրուսիա գրալը Թարաֆընտան ատէմի գապուլի կիպի աճվալը մուհիմմէէ վէսիլէ օլապիլիր։»

Նուվէլ Բրէս Լիպր՝ աճվալը հազը բէ էեիլէշմիշ իսէ տէ, տիբլօմաթլարըն մուամէլէսի հայլէ խայլի միւշքիւլաթա տիւչար օլտուղունու պէեան էյլէեօր։

—

ԳՕՆՖԷՐԱՆՍ

Ճանիպը Պապը Ալիտէն տէվլէթլէրէ կէօնտէրիլէն գօնֆէրանս տավէթնամէսինին Թէրճէմէսի տիր․

Յէրսաատէթ, 21 Հօկտ․ 1885

Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, Շարգի Ռումէլի աճվալինին, վէ եունան վէ պիլխասսա Սըրպիանըն հարէքէթի ճէնկճուեանէսինին վէխամէթինէ, վէ գան տէօքիւլմէսինի մէնն իչին չիմտիեէ գատար վագը օլան իգտամաթընը պիլա սէմէրէ պրագմագ իսթէմէմէսինէ մէպնի, Պէրլին մուահէտէսինէ վազը իմզա իտէն տէվլէթլէր հազգընտաքի բիաէէթի քեամիլէսի իճապընճա, Շարգի Ռումէլիտէ Թէհատտիւս իտէն միւշքիլաթա պիլա Թէէխիր պիր սուրէթի Թէսվիէէ պուլմագ իւզրէ, հիւքիւմէթի Օսմանիէէ իլէ միւշթէրէքէն Յէրսաատէթտէ պիր գօնֆէրանս ագտ իթմէլէրի իչին՝ Պապը Ալի նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրլէրինի տէրհալ մէմուր իթմէլէրինի րիճա իթմէքլիկի էլզէմ ատտ իտէր։

Իշպու սուրէթի Թէսվիէէ՝ էսասէն հուգուգը հիւքիւմրանիյի հազրէթի Պատիշահիէէ մուվաֆըգ սուրէթտէ Պէրլին աճտնամէսինին մուհաֆազասը էսասը իւզէրինէ միւպթէնի օլաճագ, վէ գօնֆէրանս, սըրֆ Շարգի Ռումէլիյէրիյէ իշթիղալ իթմէք չարթըյլա Թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

—

Սիւֆէրա, բէնչշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա, իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթինին Թահթը բիասէթինտէ իպթիտայի պիր մէճլիս ագտիյլէ, հիւքիւմէթի մէթպուէլէրինտէն ալտըգլարը Թալիմաթ մուճիպինճէ, ումումի սուրէթտէ էֆքեարլարընը Թաաթի, վէ քէնտի Թարաֆլարընտան մէճլիսի միւքէտտէմէէ հազըր օլունագլարընը խարիճիէէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ պէեան իտէրէք, պիրինճի էիմէի իճթիմաըն՝ նազըրը միւշարիլէյհ ճանիպինտէն Թայինի օլունմասընա մուհթաղըը օլունմալարընըն արզ ու իֆատէսինի իթալիա սէֆիրինէ Թավիճէ էյլէմիշլէր տիր։

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի տախի Թալիմաթլարընը ալտըգլարընտան, գօնֆէրանստա հազըր պուլունաճագլար տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ, 30 Հօկտ․ — Բօլիսին Թէհարրիեաթընա կէօրէ, Մ․ Ֆրէյսինէ աէէհինտէ վուգու պուլան սուի գասըն ֆայիլի, Մալթէյ իսմինտէ պիր Գօրսիգալը իմիշ։

—

Պիւքրէշ, 30 Հօկտ․ Պաէմիր միւքէլա օն նէֆէր ղազէթաճը Ռումանիատան Թարատ իտիլմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թայմս ղազէթասընա, Յէրսաատէթտէն պա Թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, 1858 վէ 62 իտթիֆբագ Թանզիմաթընըն բէյիսի Մ․ Սէվաֆիտ նամ զաթ, սատրազամ հազբէթլէրինի զիեարէթ իթտիկի սըրատա, սատրը միւշարիլէյհ, Ինկիլիզ լիսանըյլա միւքէմմէլէն Թէքէլլիւմ իթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, տիւեունը ումումիէէ նիզամնամէսինին Թատիլի, Պապը Ալինէ միւթէսավվէր օլտուղունու պէեանտէն սօնրա, մէսէլէյի հազըրէ միւնասիպէթիյլէ, տիւէլի մուազզամանըն Պուլկարիսթան վէրկիսինին վէ Պէրլին աճտնամէսինտէն իսթիֆատէ իտէն հիւքիւմէթլէրին տիւեունը Օսմանիէէտէն հիսսէլէրինի Թայինինէ միւսաարաաթ իթմէլէրի մէմուլ օլտուղունու պէեան պուեուրմուշլար տըր։

—Յէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի մուվագգաթը սըր Ուիլեամ Ուայթ՝ Ռումէլիի Շարգի մէսէլէսինէ տայիր ճէրէեան իտէն միւզաքէրա-

Թըն իպթիտասընտան պէրու հաղըր պուլունտուղու ճիհէթլէ, պու միւզաքէրաթըն խիթամընտա, եանի իքի այա գատար, տէվլէթի միւշարիւլէյհա Թարաֆընտան ցէրսաատէթ սէֆարէթինէ գաթիէն Թայեին օլունան «ըր էտվարտ Թօրնթօն պուրաեա մուվասըլէթ իտէճէք տիր։

—Հօկտեմբըրին 10 ունճու կիճէսի Սինօպ սանճաղընա Թապի Պօյապատ գասապասընտա տէհշէթլի պիր հարիգ զուհուր էյլէ. 140ա եագըն տիւքքեան իլէ 3 պապ պիւեիւք խանէ, 3 էթմէքճի ֆուրունույլա 3 պէքեար օտասը, վէ 15 գատար գահվէխանէ եանմըշ տըր քի, պու հիսապճա ճէման 170 է եագըն էպնիեէ մահվ օլմուշ տիմէք տիր։

Մէզքիւր գասապատա իւչ սէնէ մուգատտէմ եինէ պիւեիւք պիր հարիգ զուհուր էյլէ, չարշընըն պիր գըսմը վէ էքսէր ճամի վէ մէսճիտ միւհ Թէրէգ օլտուղու վէ ճամի վէ մէսճիտլէրտէն էքսէրիսի հէնուզ եափըլամամըշ պուլունտուղու ճիհէթլէ, չու սօն հարիգտէ էքսէրիսի եէնի օլան տիւքքեանլար իլէ գուսուր տիւքքեան վէ էպնիյէէ յի սայիրէնին մահվ օլմասը չայեանը Թէէսսիւֆ տիւր։

— Ալընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, չըգան սալը կիճէսի, Գարա—հիսար վիլաեէթինտէ, Սանտըգլը սանճաղը տախիլինտէ, Քէնճէ գարիէսինտէ չէտիտ պիր զէլզէլէ վուգուպուլէ, սէքիզ խանէ եըգըլըմըշ, վէ Թէլէկրաֆըն չէքիլտիկի զէման, սատէմամ տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—Գարատէնիզ Էրէյլիսի մատէնլէրինտէն հասըլ օլան քէօմիւրիւն նագլինի Թէահիլ մագսատիյլէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ, Էրէյլիտէն իզմիտէ գատար պիր տէմիր եօլ ինշասընը գարարլաշտըրմըշ օլտուղունտան, Թահ-

գըգաթը լազըմէնին իճրասը իչին իգ-Թիզա իտէն մէմուրլարըն Թայեինի, Նաֆիա վէ Պահրիէ նէզարէթլէրինէ հիմ օլունմուշ տուր։

—Ավսթրիա իմպէրաթօրիչասընըն՝ Միրամար վաբօրույլա Սիւէյշէ վարըլ օլուպ, գանալը, Թէպտիլ գըեաֆէթլէ կէչթի կիւզար իթտիկի, ալընան պիր Թէլէկրաֆտան անլաշըլըեօր տըր։

—Զըգա՞ն չարշէնպիհ կիւնիւ, Միսըրիւս բաշա հազրէթլէրի լօրտ Սալիզպըրի իլէ ուզուն պիր միւքեալէմէ իթմիշ, վէ պու միւքեալէմէտէ, լօրտը միւշարիւլէյհ, տէվլէթի Ալիեէ հազզընտա էվվէլինտէն զիեատէ էֆքեարը խայրխահանէ կէօսթէրմիշ տիր։ Պաշ վէքիլի միւշարիւլէյհ, «ըը Ուսյթա այնի մէալտէ Թալիմաթ կէօնտէրտիկի կիպի, խուսուսիյլէ Մըսըրտա հուգուգը հիւքիւմրանիէի հազրէթի Բատիշահիեի Թաստիգ իթտիկի չու զէմանտա, Էվրօբատա տախի հուգուգը սալթանաթը Սէնիյեէի խալէլտէն վիգաեէ իտէճէկինի սէօյլէմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպըրինին էչէտտի արզուսու, սուլհուն մուհաֆազասընտան իպարէթ օլուպ, պիւթիւն իգտամաթը տախի օլ ուղուրտա հասր իտիլմէքտէ տիր։ Միւշարիւլէյհ Մըսըրտա տայիր ինկիլթէրրա իլէ տէվլէթի Ալիեէ արասընտա ագտ օլունան մուգավէլէնին խիլաֆընտա հիչ պիր կիզլի նիեէթի պուլունմատըղընը էքիտէն պէեան իտիեօր։

Լօրտ Սալիզպըրի, Սըրպ վէ Եունան էլչիլէրիյլէ միւքեալէմէսինտէ, ինկիլիզ հիւքիւմէթինին՝ մէզքիւր հիւքիւմէթլէրի Թէշվիգ իթմէտիքտէն պաշգա, հարէքէթի վագըալարընը վէ Թէտարիքեաթը հարպիեէլէրինի գաթիէն Թայեիպ էյլէտիկինի պիլտիրմիշ տիր։

Ալաֆր. Նոյեմբեր 9 տա, լօրտը միւշարիւլէյհին եէնի չէհիր էմինինին զիեաֆէթինտէ իրատ իտէճէկի նութգտա, ինկիլթէրրա իլէ իւչ տէվլէթ միեանէսինտէ մէվճուտ օլան էֆքեարճա միւշարէքէթէ տայիր գաթի մալումաթ պուլունաճաղը տէրքեար տըր։

— Ինկիլթէրրա հարպիեէ նէզարէթի Թարաֆըն՝տան մուֆասսալէն Թանզիմ օլունան պիր լայիհատա, Մըսըրտա, Հինտիսթան օրտուսունուն բէք չօգ իսլամ զապիթանը գուլլանըլապիլէճէկի իչար գըլընմըշ տըր։ Մըսըրըն էմնիյէթինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ Թէշքիլ օլունաճագ օրտուտա, մէզքիւր զապիթանա գօմանտանլըգլար վէրիլէճէք տիր։ Պու Թէրթիպին՝ Ցէրսաատէթտէ վէ Գահիրէտէ հիւսնի սուրէթտէ Թէլագգի օլունաճաղը, Լօնտրատա զանն օլունուեօր։

—Մարսիլիա Թիւճճարընտան վէ Բում միլլէթինտէն Մ. Սթէֆանի Զաֆիրօբուլօնըն, Բում խասթախանէսինէ վէ մահալլաթ վէ ճիվար Ցէրսաատէթ գարիէլէրի մէքթէպլէրինէ Թէվզի օլունմագ իւզրէ, Ցէրսաատէթտէ մուգիմ եէկէնի Մ. Լէօնիտի Զարիֆիեէ պին ատէտ օսմանըը լիրասը կէօնտէրմիշ օլտուղու Բումգազէթալարընտա օգունմուշ տուր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ, սաաթ 6 տա Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ ճիվարընտա գազաէն տէնիզէ տիւշէն Բում միլլէթինտէն Ցիմիթրի նամ չօճուղու, Գալաթա բօլիս էֆրատընտան խարբութլու իպրահիմ էֆէնտի տէնիզէ աթըլարագ սալիմէն գուրթարմըշ տըր։

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Իշպու հաֆթալըգ բիսալէնին, սէնէվի պէտէլի եարըմ օսմանըը լիրասը, վէ Նիւսխէսի 60 բարա օլտուղու հալտէ, միւնտէրիճաթը ֆայիտէլի միւճիպ, վէ չայեանը բաղպէթ վէ միւթալաա տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 19 հոկտ.

Եսհ. ում. հոկտ. 18	գար. գ. ք.		15-20
» » » 19	աչըլ. (տուպլը)		15-16
Իւնիֆիյէ » 18	գար.		72-00
» » 19	աչըլ. գ. ք.		72-00
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ		գ. ք.	27-10
» B. Բ. »		գ. ք.	15-20
» C. Գ. »		գ. ք.	15-14
Բումէլի շըմէնտըֆէրլէրի			35-
Ագչէ Փայիզի			06-
Բաբօր			00-
Հէվալէսիզ		»	25-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	06-10
Օթամոլ պանգասը	03-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ	03-10
Թրամվայ	280-
Սօսիէթէ Օթթօման պանգասը	03-15

—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան		Ղշ. Բր.
Պէեազ մէճիտիեէ Փարըը		108-03
Մէթալիք	»	98-10
Պէշլիք	»	102-25
Ալթըլըգ	»	102-30
Պագըր	»	800-
Գայմէ		4000-
Ինկիլիզ լիրասը		110-16
Ֆրանսըզ ալթունը		87-10
Բօլ		90-06
Գրէմից ալթունը		51-15
Գարպօն գայմէսի		9-23

—

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 հոկտ.

Ինկ. գօնսօլիտի		100-$^{3}/_{16}$
Եսհամը ումումիեէ աչըլտը	գ. ք.	14-$^{9}/_{16}$
» » գաբանտը	գ. ք.	14-$^{1}/_{2}$

65 իսթիգրազը 1 ինճի սըրէֆ			28-
69	»		–
71	» 2	»	15-$^{1}/_{4}$
72	»		00-00
73	» 3	»	14-$^{1}/_{2}$
Տէվլէթի Ալիեէնին 77 իսթիգ.			79-$^{3}/_{4}$
Օսմանըը պանգասը			10-$^{7}/_{8}$
Բուսիա իսթիգրազը 1873			95-$^{5}/_{8}$
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ			65-$^{5}/_{4}$
» իմթիեազը (շըմէնտըֆէր)			86-$^{3}/_{4}$
Տաիրա սանիեէ			60-$^{3}/_{4}$
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիգրազը			87-$^{1}/_{2}$
Մաճարիսթան եսհամը			–
Գամպիօ Բարիզ			–

—

Բարիզ 30 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	3%	80-05
» »	4$^{1}/_{2}$	109-20
Եսհամը ումումիեէ աչըլտը	գ. ք.	14-57 $^{1}/_{2}$
» » գաբանտը	գ. ք.	14-57 $^{1}/_{2}$
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի	B	16-25
» » »	C	14-06
» » »	D	00-00
Բումէլի շըմէնտ. Թահվիլաթը		36-00
Օսմանըը Րէժի Թահվիլաթը		000-
Օսմանըը պանգասը		504-37$^{3}/_{4}$
Գրէտի Լիօնէ		520-
Գրէտի ֆօնսիեէ		1293-
Լիօն ագսիօնը		1230-
Սիւէյիշ ագսիօնը		2020-
Բուս ֆօնտօսու 5% 1877		100-$^{1}/_{4}$
Իթալիա եսհամը		96-10
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ		331-25
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.		57-$^{3}/_{8}$
Բրիօրիթէ Թահվիլաթը		360-00
Եունան 5% 1879		288-75
Գամպիօ Լօնտրա		25-20

—

Բարիզ 30 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	4$^{1}/_{2}$ %	109-07 $^{1}/_{2}$
Օսմանըը	»	14-40
Բումէլի շըմէնտըֆ. Թահվիլաթը		–
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ		329-37 $^{1}/_{2}$

—

Վիէննա՝, 30 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-35
Բումէլի շըմէնտըֆէրլէրի	18-20

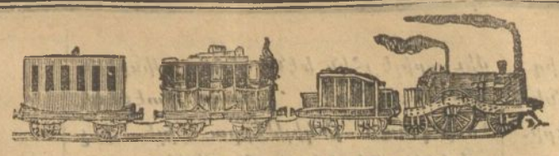

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԱՐԸ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹԼԷ ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ, ՏԱՎՈՒՏ-ԲԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՈՒՂՐԱՄԱԳ ԻՒԶՐԷ

Եօլ թարիֆասը, 1885 Սեպտեմբեր 1 ուէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին.

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ—ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																								
	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ			
Սթանպոլ	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 59	11 17	11 49	12 55	51	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 25	5 44	6 11			
Գուլմ-գաբու	6 28	7 00	7 27	7 53	8 25	8 54	9 25	9 55	10 50	10 49	11 28	12 —	1 6	42	2 41	3 15	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22			
Եէնի-գաբու	—	—	—	7 57	—	8 58	—	—	10 54	10 55	11 52	12 54	1 10	46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38		6 26			
Տավուտ-բաշա	—	—	—	8 —	—	—	—	—	10 57	10 56	11 55	12 7	1 15	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33	5 5	—		6 29			
Սամաթիա	—	—	—	8 6	—	9 4	—	—	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38		5 41	6 4	6 34			
Եէտի-գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 53	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 46	6 16	6 39			
Մագրի-քէօյ	6 48	7 23	8 —	8 24	—	9 22	—	—	10 58	—	11 58	—	—	2 21	3 9	—	4 21	—4	5 22	5 49	6 28	6 50			
Ա.յ-Սթէֆանօ	—	7 33	8 14	8 34	—	9 32	—	—	11 8	—	12 9	—	—	2 21	—	—	4 31	—	5 32		6 37	—			
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	—	8 25	—	—	—	—	—	—	—	12 18	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—			

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ
ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ—ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																							
	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ	Ա-էլտ
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	6 34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 24	—	2 53	—	—	—	—	—	—		6 38	
Ա.յ-Սթէֆանօ	—	6 44	—	7 45	—	8 44	—	9 38	—	—	11 20	—	1 34	—	2 44	3 20	—	4 46	4 48	5 39	—		6 51	
Մագրի-քէօյ	6 —	6 55	7 24	7 57	—	8 55	—	9 49	—	—	11 51	—	1 45	—	2 57	3 33	—	4 56	4 59	5 50	—		7 3	
Եէտի-գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	3 1	3 57	4 8	5 5	5 14	6 4	6 38		7 26	
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	—	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 6	3 42	4 12		5 19	6 8	6 12		—	
Տավուտ-բաշա	6 22	7 17	7 46	—	8 47	—	9 46	—	10 21	11 21	11 53	12 57	2 8	2 33	3 9	3 45	4 17	—	5 24	6 13	6 17		—	
Եէնի-գաբու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	—	10 24	11 24	11 56	1	2 12	2 36	3 14	3 50	4 20	—	5 28	6 16	6 50		—	
Գուլմ-գաբու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 5	2 21	2 41	3 23	3 59	4 25	—	5 33	6 21	6 54		7 40	
Սթանպոլ	6 39	7 34	8 5	8 33	9 4	9 33	10 3	10 20	10 58	11 58	12 10	1 14	—	2 50	—		4 34	—	5 42	6 30	7 3		7 50	

ՃԷՍԱՄԷԹԻ ազ օլան եիւքլէր պէլա ֆարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուբ։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի-քէօյ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէեէն գոմ սրլարտա գապուլ օլունաճագ տոր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԷԹԻ

— 73 —

ամբարանոցներ, դեղատներ, գրադարաններ, գրասենյակներ, գրանցարաններ, գրանցարանոցներ, գրանցարանոցներ, գրանցարանոցներ